

Descobreix la MANRESA IGNASIANA del segle XXI

Itinerari través de llocs
plens de simbolisme y
espiritualitat.
Un passeig pels llocs
ignasians.

Oficina de Turisme de Manresa

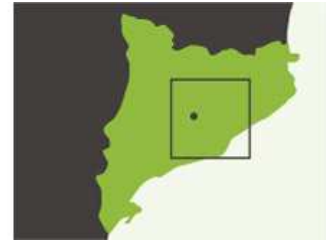
Via Sant Ignasi 40, baixos
93 878 40 90

www.manresaturisme.cat

Manresa: alguna cosa més que una aturada al camí

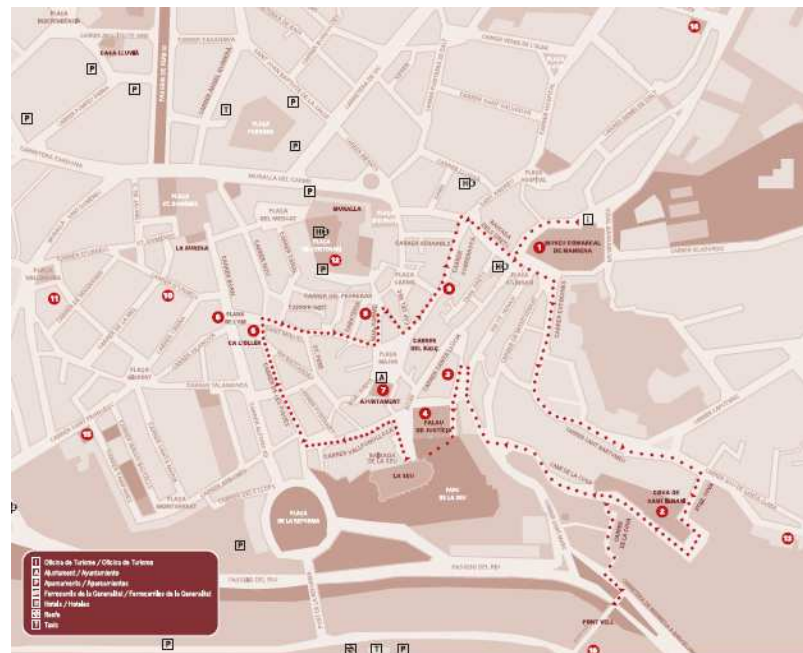
El 25 de març de 1522, Ignasi de Loiola arriba a Manresa des de Montserrat, després d'iniciar el seu peregrinatge des d'Azpeitia a Terra Santa. Al santuari de Montserrat, havia intercanviat la seva indumentària de noble amb la roba

d'un mendicant, i va deixar l'espasa com a símbol d'abandonament del seu passat com a militar. A la seva arribada a Manresa, Ignasi va descobrir llocs carregats de simbolisme i va conèixer la bondat dels seus habitants, que el van acollir amb una gran calidesa. Per aquest motiu, es va quedar a la ciutat durant 11 mesos, fins el febrer de 1523, en els què va viure moments de vital importància no sols per al seu desenvolupament personal, sinó per a la fundació de la futura Companyia de Jesús. Tal i com ell mateix relata a la seva autobiografia, va ser a Manresa, mirant el riu Cardener, quan va rebre la inspiració i força necessàries per iniciar el seu camí d'espiritualitat i dedicació als altres (el que es coneix com *Exímia Il·lustració del Cardener*). A la vegada, a la cova en la què es protegia, va començar a escriure la seva obra més influent: els Exercicis Espirituals, obra fonamental de l'ordre jesuïta.

Per tot això, Manresa conserva una profunda petjada de Sant Ignasi, barrejant monuments i espais que va visitar durant la seva estància, com l'Hospital de Santa Llúcia, la Torre de Sobrerroca la Basílica de la Seu, amb monuments creats amb el pas del temps en record seu, com el monumental santuari de la Cova de Sant Ignasi, o altres espais lligats a la tradició popular com el Pou de la Gallina. Tan fort és el seu llegat a la ciutat, que al segle XXI continuen creant-se obres inspirades en la seva figura, com el Pou de Llum de l'artista xilè Fernando Prats.

El mapa mostra el recorregut de la Ruta Ignaciana a Manresa. A continuació, es descriuen cadascun dels punts que conformen l'itinerari.

1. EDIFICI DE L'ANTIGA ESCOLA DE SANT IGNASI

El col·legi de Sant Ignasi es funda el 1625 gràcies a donacions particulars i al Consell de la Ciutat, que cedeix l'antic hospital de Santa Llúcia perquè els jesuïtes l'habilitin com a col·legi, i passa a ser el segon de la Companyia de Jesús a Catalunya, després del de Betlem, a Barcelona. El 1750 s'amplià amb l'edifici actual i es renovà al segle XIX. Un pati central n'articula les diverses ales, i té una planta quadrada amb un claustre porticat al centre. La Companyia de Jesús dirigí el col·legi fins al 1892. Des d'aleshores, l'Ajuntament s'ocupà de mantenir

l'escola d'ensenyament. El 1901 s'hi inaugurà l'Escola d'Arts i Oficis. Al llarg del segle XX, l'edifici tingué altres funcions, com les de caserna militar, laboratori i biblioteca. Finalment, l'any 1941 s'hi instal·len l'Arxiu Històric i el Museu de Manresa a la primera i segona plantes. El 2002, s'hi habiliten els espais per acollir, als baixos, l'actual Oficina de Turisme de Manresa.

2. CAPELLA DEL RAPTE

El Hospital de Santa Lucía fue el primer lugar en el que se hospedó San Ignacio durante su estancia en Manresa. Según cuentan las tradiciones manresanas, una tarde, en la capilla del hospital, el peregrino sufrió un rapto espiritual, y estuvo inmóvil durante ocho días y ocho noches en el suelo. Fue durante esta experiencia que Dios le transmitió las ideas sobre cómo tenía que ser la Compañía de Jesús.

3. CARRER I TORRE DE SOBRERROCA

Aquest carrer de la ciutat medieval era el lloc de residència de nombroses famílies nobles i benestants. Al número 25 del carrer, s'hi troben els baixos que el venerable Miquel Canyelles, ciutadà de Manresa, cedí perquè Ignasi hi visqués durant l'abril del 1522. En una de les entrades del carrer trobem una de les dues torres que flanquejaven l'antic portal d'accés a la ciutat medieval. Aquest portal era un dels vuit que trencaven la muralla i tenia una funció doble: permetre l'entrada i la sortida de la ciutat i exercir de punt de control.

4. POU DE LA GALLINA

Al carrer Sobrerroca trobem un pou que recorda la tradició d'una història miraculosa que va tenir lloc el 1602: una nena de 14 anys guardava una gallina de la seva madrastra, se li va escapar i va caure al pou d'aigua que hi havia al carrer. L'animal va morir i ella, espantada per la reacció que podia tenir la madrastra, va suplicar a Sant Ignasi que li tornés la vida. I segons la tradició, així va succeir. Al segle XVIII, es va construir una petita capella adjacent. A més, la ciutat va continuar recordant durant molts anys aquest fet bebent aigua del pou.

5. CAPELLA DE SANT IGNASI MALALT

nobiliari de la família.

Sant Ignasi va ser acollit dues vegades en aquesta casa. L'habitació on s'havia hostatjat el sant aviat va ser objecte de culte i el 1703 Francesc Amigant la converteix en capella, anomenada de Sant Ignasi Malalt. El 1778 és renovada després que fos destruïda durant la Guerra de Successió. A l'interior es conserva una pintura a l'oli que representa la família Amigant cuidant Ignasi. A la façana exterior llueix l'escut

6. BASÍLICA DE LA SEU

La basílica gòtica de Santa Maria de la Seu, alçada sobre el puig Cardener, és la més important de la ciutat. Conserva algunes parts romàniques de l'antiga església, com el portal i fragments d'un antic pòrtic. La imponent construcció gòtica es començà el 1328, amb el mestre d'obres Berenguer de Montagut (el mateix que treballava a Santa Maria del Mar de Barcelona), i fou acabada el 1488; per tant, només trenta-quatre anys abans de l'arribada de Sant Ignasi a la ciutat. De planta única, amb 30 metres d'alçada i 18 metres d'amplada, és la segona església gòtica més ampla d'Europa (després de la Catedral de Girona), forma un dels millors exemples d'aquest període artístic. Erigida gràcies a les aportacions gremials, dels fidels i del Consell de la Ciutat, i amb l'esforç dels habitants de Manresa, la Seu esdevé reflex de l'època daurada que vivia la ciutat: una època de prosperitat econòmica i de dinamisme comercial que la posiciona com a una de les ciutats més importants de Catalunya.

7. COVA DE SANT IGNASI

El conjunt arquitectònic de la Cova és una bona mostra de l'arquitectura jesuïta i, sobretot, de l'art barroc català. Com a complement d'aquest alt interès artístic, el conjunt té una gran càrrega simbòlica per als jesuïtes, ja que és el lloc de germinació de les idees del seu fundador. Des del segle XVI, aquest espai fou venerat i considerat un espai sagrat de devoció ignasiana. En un primer moment, s'hi col·locà una creu i es tancà la cova amb una porta; posteriorment, el 1603, s'hi construï una petita capella. A poc a poc, els visitants anaren augmentant i durant més de

quatre segles es dignificà l'espai, construint-hi edificis nous. La Casa d'Exercicis és el lloc on s'acullen els pelegrins de tot el món que vénen a meditar i a practicar els Exercicis Espirituals. La construcció és de 1894 i és obra de Joan Martorell. A més, acull permanentment la comunitat jesuïtes.

Façana barroca de la Casa d'Exercicis. Mostra de la teatralitat del barroc, concebuda com a tancament d'un espai buit, posteriorment s'hi construïren

l'església i l'avantcova. S'estructura en tres nivells: basament nu, cos central articulat amb pilars jònics i finestres adovellades, amb entaulament a la part superior amb figures zoomorfes i vegetals, i un cos superior amb àngels músics i òculs el·líptics. Obra del XVII, de Joan Grau i de Francesc Grau o Josep Sunyer.

La coveta. La coveta és l'espai ignasià per excel·lència. És ornamentada amb obres del segle XVII i inicis del XVIII, i hi destaca un retaule d'alabastre de Joan Grau que mostra la figura del sant escrivint els Exercicis Espirituals a Manresa. Completa la rica decoració una sèrie de vuit medallons amb relleu d'alabastre de Josep Sunyer (1720) que mostren episodis de la vida de sant Ignasi.

Avantcova. Fins al segle XVIII era l'espai dedicat al culte, però amb l'edificació de l'església passà a ser el vestíbul d'accés a la Cova. Fou ornamentat, entre el 1915 i el 1922, pel pintor i jesuïta Martí Corona, qui en dirigí les obres d'estil modernista amb un cert eclecticisme i horror vacui, ja que tot està ornamentat, tant el terra, com les parets i el sostre. Aquesta ornamentació respon a una funció comunicativa: és l'espai que ens prepara per entrar al lloc més espiritual del conjunt.

Aquesta idea es transmet gràcies a la iconografia de les parets: els vitralls de les finestres i els mosaics de les pseudofinestres; entre els finestrals hi ha sis medallons que expliquen episodis de la vida del sant; el paviment dibuixa l'escut de la família d'Ignasi i les armes de la seva antiga professió.

Església

Interior. Construïda entre 1750 i 1763, l'església és l'element definitiu del santuari i culmina l'antiga aspiració que es pretenia amb la Cova: crear un santuari de projecció internacional. Formada per planta de nau única amb capelles laterals, comunicades entre si, amb tribuna superior amb gelosia. No s'ornamenta fins a mitjans del segle XIX per les expulsions que sofreix la comunitat. Als laterals hi ha les talles escultòriques de sants de la Companyia de Jesús. L'altar major és presidit per una figura de la Puríssima Concepció, a sobre la Santíssima Trinitat i, als costats, les imatges de sant Ignasi i sant Francesc Xavier.

La façana de l'església. És una mostra excepcional de l'arquitectura jesuïta i del barroc català gràcies al moviment dels elements i a la decoració en forma de retaule barroc. Al centre, una fornícula amb l'escultura del sant amb una ploma i el llibre d'Exercicis Espirituals, emmarcat per columnes corínties. A sobre, la rosassa oval que simbolitza la il·luminació divina.

Més informació a:

Oficina de Turisme de Manresa

Via de Sani Ignasi 40, baixos

08241 Manresa

Tel. 93 878 40 90

turisme@ajmanresa.cat

www.manresaturisme.cat